

වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
අවසන් පෙරහුරු පරීක්ෂණය (2022-2023)

බුද්ධ ධර්මය

කාලය පැය තුනයි

1 කොටස

ප්‍රශ්න අංක 1 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල දී ඇති (1), (2), (3), (4) යන පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැලපෙන හෝ පිළිතුර තෝරන්න.

- 1 ආර්ය මාර්ගයෙහි ගමන් කළ හෙයින් ද, සුන්දර වූ නිර්වාණයට සැපත් වූ හෙයින් ද, දෙලොවට ම වැඩ ඇති යහපත් වචන පවසන හෙයින් බුද්දුජාණන් වහන්සේ,
 1. බුද්ධ නම් වන සේක.
 2. සුගත නම් සේක.
 3. විජ්ජාවරණ නම් සේක.
 4. අරහං නම් සේක.
- 2 තණ්හාවෙන්, මානසෙන් හා මිථ්‍යා දෘෂ්ටියෙන් මිදී කරුණාවෙන් හා ප්‍රඥාවෙන් යුතුව ප්‍රගුණ කළ යුතු ගුණ ධර්ම විශේෂය හැඳින්වෙන්නේ,
 1. භාරමිතා නමිති
 2. රාජ ධර්ම නමිති
 3. පුණ්‍ය ක්‍රියා නමිති
 4. සංයෝජන ධර්ම නමිති
- 3 ශීලයෙන් යුතුව සමාධි භාවනාව සඳහා යොමුවීමේ දී ඇති කරගත යුතු ගුණාංගයක් නොවන්නේ,
 1. චිරයය
 2. සති සම්පජ්ඤාඤා
 3. සන්තුට්ඨිතා
 4. ඉන්ද්‍රිය සංවරය
- 4 සතර මහා භූතයන්ට අයත් ආපෝ යන්තෙන් අදහස් කෙරෙනුයේ,
 1. තද ගතියයි.
 2. ද්‍රව ගතියයි.
 3. සෙලවෙන ගතියයි.
 4. උෟෂ්ණ ශීතල ගතියයි.
- 5 රාගාදී කෙලෙස් මල නිසා දූෂිත ව සිටින මිනිසුන් අතර විරාගිකව හා කෙලෙස් මලින් තොරව කටයුතු කිරීම,
 1. සහජ්චනය ලෙස හැඳින්වේ.
 2. සමානාත්මතාව ලෙස හැඳින්වේ.
 3. තාදී ගුණය ලෙස හැඳින්වේ.
 4. පද්මාකාර ජීවිතය ලෙස හැඳින්වේ.
- 6 දහම තුළ “සඤ්ඤාව” උපමාකර ඇත්තේ,
 1. දිය බුබුළකට ය.
 2. කෙසෙල් කඳකට ය.
 3. මිරිඟුවකට ය.
 4. මායාවකට ය.
- 7 පඤ්චානන්තරිය පාපකර්ම හා නියත මිත්‍යාදෘෂ්ටිය ආදී වෙනත් කර්මයකින් වළකාලිය නොහැකි වඩාත් බල සම්පන්න අකුසල කර්ම හැඳින්වෙන්නේ,
 1. ගරුක කර්ම නම් වේ.
 2. ආසන්න කර්ම නම් වේ.
 3. ආචිණ්ණ කර්ම නම් වේ.
 4. කටත්තා කර්ම නම් වේ.
- 8 ජනක කර්මයේ විපාක දීමේ හැකියාව නැති කොට තමා ම විපාක ලබා දෙන කර්මය,
 1. උපසාතක කර්ම යයි.
 2. උපත්ථම්භක කර්ම යයි.
 3. උපපීඩක කර්ම යයි.
 4. ජනක කර්ම යයි.
- 9 “මහණෙනි ඒ මම කුසලය නම් කුමක් ද යි සොයන සුලු වූයෙමි. මගට දනව්වෙහි පිළිවෙළින් සැරිසරන්නෙමි, උරුවේලයෙහි සේනානි ගම වෙතැ පැමිණියෙමි.....” මෙම ප්‍රකාශය සඳහන් සූත්‍ර දේශනාව නම්,
 1. කරණියමෙත්ත සූත්‍රයයි.
 2. වනරෝපම සූත්‍රයයි.
 3. මහා පරිනිබ්බාණ සූත්‍රයයි.
 4. අරියපරියේසන සූත්‍රයයි.

- 10 සත් සතිය ගතකළ බුදුරජාණන් වහන්සේ අනිමිසලෝචන පූජාව සිදුකරනු ලැබුයේ,
 1. පළමු සතියේ දී ය. 2. දෙවන සතියේ දී ය.
 3. සිව්වන සතියේ දී ය. 4. හයවන සතියේ දී ය.
- 11 වැලිවිට අසරණ සරණ සිරි සරණංකර හිමියන්ගේ ආගමික හා සමාජයීය සේවා ලැයිස්තුවට ඇතුළත් නොවන්නේ මෙයින් කුමක් ද?
 1. 'ධර්ම විනිශ්චය' ග්‍රන්ථය රචනා කිරීම.
 2. අනුරාධපුර, දඹුල්ල, ආදී බෞද්ධ සිද්ධස්ථාන ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.
 3. උඩුනුවර නියම කන්දේ පිරිවෙනක් පිහිටුවීම.
 4. මහනුවර දේවාල පෙරහැරට දළදා මාලිගාවේ පෙරහැර එක් කිරීම
- 12 බුදු රජාණන් වහන්සේ අවිරවනී නදී තීරයෙහි පිහිටි අඹ වනයෙහි දී දේශනා කරන ලද සූත්‍රය කුමක් ද?
 1. සිංසපා සූත්‍රය. 2. තේවිජ්ජ සූත්‍රය.
 3. අම්බට්ඨ සූත්‍රය. 4. වේදනා පරිග්‍රහ සූත්‍රය.
- 13 බුදුරජාණන් වහන්සේ හයවන වස් කාලය ගත කළේ,
 1. බරණැස ඉසිපතන මිගදායේ ය. 2. විශාලා මහනුවර කුයාගාර ලෙනෙහි ය.
 3. හේෂකලා පර්වතයෙහි ය. 4. මකුල පර්වතයෙහි ය.
- 14 බුදුරජාණන් වහන්සේ සමග එකට සිටිමින් උන් වහන්සේගේ පැවැත්ම පරීක්ෂා කළේ,
 1. ද්‍රෝණ බමුණා ය. 2. සෝණදණ්ඩ බමුණා ය.
 3. චංකි බමුණා ය. 4. බ්‍රහ්මායු බමුණා ය.
- 15 අනේපිඬු සිටුතුමා හා විශාඛා මහෝපාසිකාව පූජා කරන ලද විහාරයන් පිළිවෙළින් දැක්වෙන වරණය කුමක් ද?
 1. ජේතවනාරාමය හා නිග්‍රෝධාරාමය 2. ජේතවනාරාමය හා පූර්වාරාමය
 3. පූර්වාරාමය හා වාලුකාරාමය 4. වාලුකාරාමය හා නිග්‍රෝධාරාමය
- 16 "අනුන් මට දොස් කියනොත් එයට ඔබ කෝප නොවිය යුතු ය; අසතුටු නොවිය යුතු ය; එසේ ම මහණෙනි, අනුන් මගේ හෝ ධර්මයේ හෝ සංඝයාගේ හෝ ගුණ කියනොත් එයින් ද ඔබ බලවත් ප්‍රීතියට නොපැමිණිය යුතු ය; සොම්නස් ව ප්‍රීතියෙන් මුසපත් නොවිය යුතු ය." බුදුරදුන් මෙසේ වදාළේ,
 1. සච්චක හා සුප්පිය මුල් කරගෙන ය. 2. උපතිස්ස හා කෝලික මුල් කරගෙන ය.
 3. සුප්පිය හා බ්‍රහ්මදත්ත මුල් කරගෙන ය. 4. උපාලි හා ජීවක මුල් කරගෙන ය.
- 17 'ක්‍රෝධ කරන්නා ක්‍රෝධ නොකිරීමෙන් ජය ගත යුතු ය. අයහපත කරන්නා යහපත කිරීමෙන් ජය ගත යුතු ය.' යන අර්ථය ලබා දෙන ධම්මපද ගාථාවේ මුල් දෙපදය වන්නේ,
 1. අචරිත්වා බ්‍රහ්මචරියං - අලද්ධා යොබ්බතේ ධනං යන්නයි.
 2. අක්කොච්ඡ මං අවධි මං - අජිනි මං අහාසි මේ යන්නයි.
 3. සුකරානි අසාධුනී - අත්තනෝ අහිතානි ච යන්නයි.
 4. අක්කෝධෙන ජනේ කෝධං - අසාධුං සාධුතා ජනේ යන්නයි.
- 18 'නැවත සසරට එකතු වීම නිසා සසර ඉපදීම සිදු වේ.' යන අනුලෝම පටිච්චසමුප්පාද විවරනය දැක්වෙනුයේ,
 1. "භව පච්චයා ජාති" යනුවෙනි
 2. "නාම රූප පච්චයා සළායතනං යනුවෙනි"
 3. "සළායතන පච්චයා එස්සෝ යනුවෙනි"
 4. "විඤ්ඤාණ පච්චයා නාම රූපං යනුවෙනි "

- 19 ධර්ම පදයේ සඳහන් ආකාරයට දුර්වල ගසක් සුළඟින් ඇද වැටෙන්නාසේ මරු වසඟයට පත්වනුයේ,
1. හෝජනයෙහි පමණ නොදන්නා තැනත්තාය.
 2. නින්දෙහි පමණ නොදන්නා තැනත්තාය.
 3. මත්ඳුවා වලට යොමු වූ තැනත්තාය.
 4. අලසකමින් දිවිගෙවන තැනත්තාය.
- 20 බුදුරජාණන් වහන්සේට අසදෘශ මහා දානය පූජා කරන ලද්දේ,
1. කොසොල් රජතුමා ය.
 2. බිම්බිසාර රජතුමා ය.
 3. උදේන රජතුමා ය.
 4. අජාසත්ත රජතුමා ය.
- 21 මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේගේ උපදෙස් මත දෙවනපෑතිස් නිරිඳුන් විසින් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දකුණු අකු ධාතුන් වහන්සේ තැන්පත් කොට කරවන ලද දාගැබ වනුයේ,
1. කැළණි වෛතාසයයි.
 2. ගිරිහඬු සෑයයි.
 3. ථූපාරාම ස්තූපයයි.
 4. මහියංගන ස්තූපයයි.
- 22 දුටුගැමුණු රජතුමන් විසින් සම්බුදු සසුන වෙනුවෙන් සිදුකරන ලද සේවා ලැයිස්තුවට ඇතුළත් නොවනුයේ,
- 1 වෙසක් උත්සව විසි හතරක් පැවැත්වීම
 - 2 සෑම ගමකම දේශකයන් වහන්සේ ලවා පිරිත් දේශනා පැවැත්වීම
 - 3 ආරෝග්‍යශාලා පිහිටුවා ගිලන්හල් සේවාවක් ආරම්භ කිරීම
 - 4 බෞද්ධ ලෝකයේ මුදුන් මල්කඩ ලෙස සැලකෙන මහාසෑය ගොඩ නැංවීම
- 23 සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ දැක්වෙන ආකාරයට හෝග විනාශයට හේතු වන කරුණක් නොවන්නේ,
1. මදයට හා ප්‍රමාදයට හේතු වන මද්‍යසාර ගැනීම
 2. සුදුසු චේලාවන්හි මංමාවත්වල සැරිසැරීම
 3. නැටුම් ගැයුම් වැයුම් හි ලොල් බව
 4. සුදුවෙහි යෙදීම
- 24 “ස්වාමීන් වහන්ස, බොහෝ මහණ බමුණෝ කේසපුත්තයට එති. ඔවුහු තම තමන්ගේ ආගමික මතය ම පවසති; එයට ම ප්‍රශංසා කරති; අනුන්ගේ මතයට ගරහිති.....” මෙම ප්‍රකාශය සඳහන් වන්නේ,
1. වසල සූත්‍රයේ ය.
 2. මංගල සූත්‍රයේ ය.
 3. කාලාම සූත්‍රයේ ය.
 4. පරාභව සූත්‍රයේ ය.
- 25 රජ පවුලේ පිරිසට, බළ සෙනඟට, ක්ෂත්‍රීය පිරිසට, බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතින්ට, කුඩා ගම්වල වැසියන්ට හා ජනපද වාසීන්ට, ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ පිරිස්වලට, නිරිසනුන්ට හා පක්ෂීන්ට ධාර්මික රැකවරණය සලසන්න. යනුවෙන් සඳහන් වන්නේ,
1. සජ්ඣ අපරිභානීය ධර්මවල ය.
 2. දස රාජ ධර්මවල ය.
 3. දස සක්තිවිනිවත්වල ය.
 4. සතර සංග්‍රහ වස්තුවල ය.
- 26 ආර්යපාල තමාගේ ජාතිය, ධනය, ගෝත්‍රය පිළිබඳ මානයෙන් උදම් වී තමාගේ ඥාති මිත්‍රාදීන් පහත්කොට සිතමින් කටයුතු කරන ලදී. මෙසේ කටයුතු කළ ඔහු ටික කලකින් ම පරිභානියට පත්විය. මෙම සිදුවීම පැහැදිලි කරන සූත්‍ර දේශනාව වන්නේ,
1. මංගල සූත්‍රයයි.
 2. පරාභව සූත්‍රයයි.
 3. කාලාම සූත්‍රයයි.
 4. ව්‍යග්ඝපජ්ජ සූත්‍රයයි.
- 27 අලුච්ඡාර සංගීතිය හෙවත් සිව්වන ථේරවාද සංගීතියේ ප්‍රතිඵලයක් වන්නේ,
1. නිකාය හේදය ඇති වීම.
 2. දේශාන්තර ව ධර්මය ප්‍රචාරය වීම.
 3. ත්‍රිපිටක ධර්මය ග්‍රන්ථාරූඪ කිරීම ය.
 4. ත්‍රිපිටකය සම්පූර්ණ වීම.
- 28 තෙවන ධර්ම සංගායනාවෙන් අනතුරුව මොග්ගලීපුත්ත තිස්ස හිමියන් විසින් අභිධර්ම පිටකයට ඇතුළත්කල ප්‍රකරණ ග්‍රන්ථය වනුයේ
1. විභංගජ්ජකරණයයි
 2. ධාතුකථාජ්ජකරණයයි
 3. පටිඨානජ්ජකරණයයි
 4. කථාවත්ථුපකරණයයි

- 29 ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාව පවත්වන ලද්දේ,
1. විශාලා මහනුවර වාලුකාරාමයේ දී ය.
 2. පැලලුප් නුවර අශෝකාරාමයේ දී ය.
 3. රජගහනුවර සප්තපර්ණි ගුහා අභියස දී ය.
 4. මාතලේ අලුවිහාරයේ දී ය.
- 30 "ස්වාමීනී අපි පස්කම් සුව අනුභව කරමින් අඹු දරුවන් නිසා වන කරදර සහිත ව ගිහි ගෙදර වාසය කරමු; කසී රට සුවද සඳුන් පරිභෝග කරමු; " මෙලෙස ප්‍රකාශ කළේ,
1. සුභ මානවකයා ය.
 2. දීඝජාණු කෝලිය පුත්‍රයා ය.
 3. කාලාම වැසියන් ය.
 4. අනේපිඬු සිටුකුමා ය.
- 31 ව්‍යග්ඝපජ්ජ සූත්‍රයේ සඳහන් මෙලොව හිතසුව පිණිස හේතුවන කරුණු අතරට අයත් නොවන්නේ,
1. උට්ඨාන සම්පදාවයි.
 2. ආරක්ඛ සම්පදාවයි.
 3. සීල සම්පදාවයි.
 4. කල්‍යාණ මිත්තතාවයි.
- 32 ගිහියාගේ නිත්‍ය සීලය හෙවත් ගේහසිත සීලය,
1. පංච සීලය නම් වේ.
 2. උපෝසථ අෂ්ටාංග සීලය නම් වේ.
 3. ආජීවක අෂ්ටමක සීලය නම් වේ.
 4. දස සීලය නම් වේ.
- 33 චුල්ලකම්ම විභංග සූත්‍රයෙහි සඳහන් "අන් සැපතට ඊර්ෂ්‍යා නොකරන්නා"
1. මහේශාකාස ව උපදී.
 2. වර්ණවත් ව උපදී.
 3. ආබාධ රහිත ව උපදී.
 4. දීර්ඝායුෂ විදී.
- 34 "දුර ගමන් කරන, තනි ව හැසිරෙන, ශරීරයක් නැති, ගුභාවක වෙසෙන ..." යන ගාථාවේ මුල් දෙපදය වන්නේ,
1. "සුසුඛං වත ජීවාම - චේරිනේසු අචේරිනෝ" යන්නයි.
 2. "යාදිසං වපතේ බීජං - තාදිසං හරතේ ඵලං" යන්නයි.
 3. "දුරංගමං ඒකවරං - අසරීරං ගුභාසයං" යන්නයි.
 4. යෝ වේ වස්සසකං ජීවේ - දුස්සීලෝ අසමාහිතෝ යන්නයි.
- 35 සිතෙහි පවතින නොසන්සුන් බව, විසිරුණු ගතිය, සෙලවෙන ගතිය හා කළ - නොකළ වරද පිළිබඳ ව තැවෙන ස්වභාවය,
1. කාමච්ඡන්ද නම් වේ.
 2. ව්‍යාපාද නම් වේ.
 3. ථීනමිද්ධ නම් වේ.
 4. උද්ධච්ච කුක්කුච්ච නම් වේ.
- 36 උදය බමුණාගේ ආරාධනයෙන් බුදුරදුන් ඇතුළු ශ්‍රාවක පිරිස දොළොස්වන වස්කාලය ගත කරණු ලැබුවේ කුමන ස්ථානයේ ද?
1. චේරංජා නුවරය.
 2. රජගහ නුවරය.
 3. සැවැත් නුවරය.
 4. උදේනි නුවරය.
- 37 "ඇත ධුලින් වැසී ගිය ඇත්රජ යැ, මැන සවණක් සහ බුදුරැසින් සැදී ගිය බුදුරජාණෝ යැ, ඇත කෝපයෙන් රත් වැ ගිය යවට වැනි ඇස් ඇති ,.... යන ප්‍රකාශය ඇතුළත් ග්‍රන්ථය,
1. බුත්සරණ නම් වේ.
 2. අමාවතුර නම් වේ.
 3. දහම්සරණ නම් වේ.
 3. බුදුගුණාලංකාරය නම් වේ.
- 38 මුවදෙව්දාවක හා සසදාවක යන ග්‍රන්ථ දෙක රචනා කිරීම සඳහා පාදක වී ඇති ජාතක කතා දෙක වනුයේ,
1. සස ජාතකය හා සිව් ජාතකයයි.
 2. මබාදේව ජාතකය හා වෙස්සන්තර ජාතකයයි.
 3. මබාදේව ජාතකය හා සස ජාතකය යි.
 4. වෙස්සන්තර ජාතකය හා සිව් ජාතකයයි.
- 39 සේදවත්තේ වෙහෙරගොඩැල්ල විහාරයේ චිත්‍ර අඳින ලද්දේ,
1. සෝලියස් මැන්දිස් මහතා ය.
 2. එම්. සාර්ලිස් මහතා ය.
 3. ජෝර්ජ් කීට් මහතා ය.
 4. ඇල්බට් ධර්මසිරි මහතා ය.

40 ගත්ධ කුටි ආකෘතියට නිර්මාණය කළ ප්‍රතිමා ගෘහයක් දැකිය හැකි ස්ථානයකි

1 තොර්විල පිළිමගෙය

2 රත්න පාසාල ගොඩනැගිල්ල

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (සාමාන්‍ය පෙළ) විභාගය, 2023

ආදර්ශ ප්‍රශ්න පත්‍රය

බුද්ධ ධර්මය

ii කොටස

කාලය - පැය දෙකයි.

- ❖ පළමුවැනි ප්‍රශ්නය හා තවත් ප්‍රශ්න හතරක් ඇතුළු ව, ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
- ❖ නිවැරදි පිළිතුරු සඳහා පළමුවැනි ප්‍රශ්නයට ලකුණු 20 ක් ද, තෝරා ගන්නා අනෙක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 10 බැගින් ද හිමි වේ.

1. i. සිව්පසය නම්කරන්න.
- ii. සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ සඳහන් පරිදි දරුවන්ගෙන් දෙමව්පියන්ට ඉටුවිය යුතුකම් දෙකක් ලියන්න.
- iii. "දානංව ධම්මවරියා ව ඤාතකානඤ්ච සංගහෝ" යන සූත්‍ර පාඨයේ ඇතුළත් මංගල කරුණු දෙකක් ලියන්න.
- iv. සතර බ්‍රහ්ම විහරණ නම් කරන්න.
- v. "සමවායෝ ඒව සාධු" මෙම පාලි පාඨයෙහි අර්ථය ලියන්න.
- vi. බුදුදහමේ ඉගැන්වෙන ප්‍රධාන භාවනා ක්‍රම දෙක නම් කරන්න.
- vii. පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක අනුව තහවුරු කළ කලාත්මක බෝධිසරය හා කලාත්මක මුරගල පිහිටා ඇත්තේ කුමන ස්ථානයන්හි ද? .
- viii. තුන්තරා බෝධියට අයත් බෝධීන් දෙකක් නම් කරන්න.
- ix. පුද්ගල වර්ත හයෙන් දෙකක් නම් කරන්න.
- x. ලෝකය හා ජීවිතය පිළිබඳ අපට ඇති කරගත හැකි අවබෝධය දෙයාකාර ය. එම ආකාර දෙක ලියා දක්වන්න.
2. i. දස පාරමිතාවලින් දෙකක් නම් කරන්න.
- ii. ඉහත නම් කළ එක් පාරමිතාවක් හඳුන්වන්න.
- iii. දැහැමි සමාජයක් බිහි කිරීමට පාරමිතා ධර්ම ඉවහල් වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
3. i. **තංව කම්ම කතං සාධු** යන ධම්මපද ගාථාව සම්පූර්ණ කර ලියන්න.
- ii. එම ගාථාවේ තේරුම ලියන්න.
- iii. ශිෂ්‍ය ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට ධම්මපදයෙන් ලැබෙන උපදෙස් ඇගයීමට ලක් කරන්න.
4. i. අණන සූත්‍රයෙහි සඳහන් චතුර්විධ සැප අතරින් දෙකක් නම් කරන්න.
- ii. එයින් එක් කරුණක් හඳුන්වන්න.
- iii. බුදු දහමේ උගන්වා ඇති චතුර්විධ සුඛය පුද්ගලයාගේ ලෝකික දියුණුවට හේතුවන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.
5. i. බුද්ධ ප්‍රතිමාවල දැකිය හැකි මුද්‍රා දෙකක් නම් කරන්න.

- ii. ඉන් එකක් කෙටියෙන් හඳුන්වා දෙන්න.
 - iii. ශ්‍රී ලාංකේය කලා කරුවාගේ කලා කෞශල්‍ය බුද්ධ ප්‍රතිමා තුළින් ප්‍රකට වන අයුරු පැහැදිලි කරන්න.
6. i. දෙවන ධර්ම සංගීතියට බලපෑ හේතුව පෙන්වා දෙන්න.
- ii. දෙවන ධර්ම සංගායනාව පැවැත් වූ ස්ථානය, මූලිකත්වයගත් මහරහතන් වහන්සේ, අනුග්‍රාහකත්වය දැක් වූ රජතුමා පිළිවෙලින් දක්වන්න.
- iii. බුදු සසුනේ උන්නතියට දෙවන ධර්ම සංගායනාව ඉවහල් වූ අයුරු පෙන්වා දෙන්න.
7. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් දෙකකට කෙටි සටහන් ලියන්න.
- i. රේරුකානේ වන්දවීමල හිමි
 - ii. උට්ඨාන සම්පදා
 - iii. සඳකඩපහණ
 - iv. ත්‍රිලක්ෂණය

වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

අ.පො.ස. සා/පෙළ 2022 - පෙරහුරු ප්‍රශ්න පත්‍රය

11 බුද්ධ ධර්මය

1 පත්‍රය

පැය 01 යි

ප්‍රශ්න අංක 1 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්න වල දී ඇති 1,2,3,4 යන පිළිතුරුවලින් නිවැරදි හෝ වඩාත් ගැලපෙන හෝ පිළිතුර තෝරන්න.

01. බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් තමන් වහන්සේ දෙවියෙක් , ගාන්ධර්වයෙක් , යක්ෂයෙක් හෝ මනුෂ්‍යයෙක් නොවන බවත් බුද්ධ බවත් දේශනා කරනු ලැබුයේ,

- 1. දෝණ බමුණාට ය
- 2. සේල බමුණාට ය
- 3. සොන්ථිය බමුණාට ය
- 4. භාරද්වාජ බමුණාට ය

02. බුදුරජාණන් වහන්සේ පළමු වස් කාලය ගත කළේ,

- 1. විශාලා මහ නුවර කුටාගාර ශාලාවේ ය.
- 2. අජපාල නුගරුක මූල ය.
- 3. බරණැස ඉසිපතනෙහි ය.
- 4. පාරිලෙය්‍ය වනයෙහි ය.

03. බුද්ධ , ධම්ම , සංඝ යන රත්නත්‍රයෙහි සුවිසි ගුණ ශිෂ්‍ය ජීවිතයක සාර්ථකත්වයට උපයෝගී කර ගත හැක්කේ එම ගුණ

- 1. ඉගෙනීමෙනි.
- 2. වර්තායනය කිරීමෙනි.
- 3. සජ්ඣායනා කිරීමෙනි.
- 4. අන් අයට කියා දීමෙනි.

04. බුද්ධත්වය ප්‍රාර්ථනා කරන බෝසත් උතුමෝ , තණ්හාවෙන් , මානයෙන් , මිත්‍යාදෘෂ්ටියෙන් මිදී කරුණාවෙන් හා ප්‍රඥාවෙන් යුතුව ප්‍රගුණ කරන පිළිවෙත් සමූහය ,

- 1. දස කුසල නම් වේ
- 2. දස සිල් නම් වේ.
- 3. දස පුණ්‍ය ක්‍රියා නම් වේ
- 4. දස පාරමිතා නම් වේ.

05. බෝසතාණන් වහන්සේ දාන උප පාරමිතාව සම්පූර්ණ කළ බව හෙළි වන ජාතක කථාව,

- 1. වණ්ණපථ ජාතකය යි.
- 2. සස ජාතකය යි.
- 3. සිව් ජාතකය යි.
- 4. උම්මග්ග ජාතකය යි.

06. මට්ටකුණ්ඩලි , රජ්ජුමාලා වැනි අයට පිහිට වීමෙන් ප්‍රකට වන්නේ බුදුරජුන් තුළ පැවති ,

- 1. අසරණ සරණ ගුණය යි.
- 2. සහනශීලි ගුණය යි.
- 3. ගිලානොපස්ථානය යි.
- 4. අකම්පස ගුණය යි.

07. නිවන් පසක් කර ගැනීමට අවශ්‍ය වන මනා පිළිවෙත් රකින බැවින් මහා සභරුවන ,

- 1. උජුපට්ඨන නම් වේ.
- 2. සුපට්ඨන නම් වේ.
- 3. ඤායපට්ඨන නම් වේ.
- 4. සාමිච්චිපට්ඨන නම් වේ.

08. සිදුහත් බෝසතාණන් වහන්සේට “ වේරංජාවේ දී ” යව නැමැති කටුක ආහාරය වළදමින් කල් ගෙවීමට සිදු වූයේ ,

- 1. දෙවන වස් කාලයේ දී ය.
- 2. දසවන වස් කාලයේ දී ය.
- 3. සත්වන වස් කාලයේ දී ය.
- 4. දොළොස් වන වස් කාලයේ දී ය.

09. සතර සංග්‍රහ වස්තුවට අයත් නොවන කරුණ වන්නේ ,

- 1. සීලය යි
- 2. දානය යි
- 3. ප්‍රියවචනය යි.
- 4. සමානාත්මතාවය යි

10. උපතිස්ස පිරිවැජ්ඣා ඇසූ ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු ලෙස , “ යෙ ධම්මා හේතුජ්ජහවා” යනාදී ගථාව ප්‍රකාශ කළේ

- 1. වජ්ජ භිමි ය
- 2. අස්සජි භිමි ය
- 3. මහානාම භිමි ය
- 4. හද්දිය භිමි ය

11. “තමාට අහිත වූ අයහපත් දේ කිරීම ඉතා පහසු ය. වැඩදායක දේ සිදු කිරීම අපහසු ය.” යන අදහස ඇතුළත් ධර්ම පද ගාථාවේ මුල් දෙපදය වනුයේ,

- 1. යෝවේ වස්සනං ජීවේ -දුස්සිලෝ අසමාහිතෝ
- 2. නතං කම්මං කතං සාධු - යං කත්වා අනුතප්පති
- 3. සුකරානි අසාධුනී - අත්තනො අහිනාහි ව.
- 4. අත්තනාව කතං පාපං -අත්තනා සංකිලිස්සති

12. යම් සේ ගසක මූල ශක්තිමත්ව නොගැළ වී පවතින්නේ ද ඒතාක් කල් එම ගස නැවත නැවත ලියලන්නා සේ පුද්ගලයා ද ,නැවත නැවත සසර දුකට පත්වන්නේ,

- 1. වෛරය හේතු කර ගෙන ය.
- 2. ජීන මිද්ධය හේතු කර ගෙන ය.
- 3. මානය හේතු කරගෙන ය.
- 4. තණ්හාව හේතු කරගෙන ය.

13. මරණින් පසු පළමු ආත්මභාවයේ දී හෙවත් ඊළඟ භවයේ දී විපාක දෙන කර්ම,

- 1. දිට්ඨධම්මවේදනීය කර්මය නම් වේ.
- 2. උප්පජ්ජවේදනීය කර්මය නම් වේ
- 3. අපරාපරියවේදනීය කර්මය නම් වේ
- 4. අභෝසිකර්ම නම් වේ.

14. පංචානන්තරිය පාපකර්ම හා නියත මිත්‍යා දෘෂ්ටිය ආදී වඩාත් බරපතල කර්ම හඳුන්වනුයේ ,

- 1. ගරුක අකුසල කර්ම නමිනි.
- 2. ආසන්න අකුසල කර්ම නමිනි.
- 3. ආචින්න අකුසල කර්ම නමිනි.
- 4. කටත්තා අකුසල කර්ම නමිනි.

15. බුදුරාජාණන් වහන්සේ විසින් රෝග වැළඳීමට හේතු අටක් දක්වමින් දේශනා කළ සූත්‍රය වන්නේ,

- 1. රතන සූත්‍රය යි
- 2. කරණිය මෙත්ත සූත්‍රය යි
- 3. ගිරිමානන්ද සූත්‍රය යි
- 4. වේදනා පරිග්ගහ සූත්‍රය යි

16. “නැවත සසරට එකතු වීම නිසා සසර ඉපදීම සිදු වේ ” යන අනුලෝම පටිච්ච සමුප්පාද ඉගැන්වීම වන්නේ,

- 1. භව පච්චයා ජාති යන්න යි
- 2. නාම රූප පච්චයා සලායතණ යන්න යි
- 3. සලායතණ පච්චයා එස්සෝ යන්න යි
- 4. විඤ්ඤාණ පච්චයා නාම රූප යන්න යි.

17. ආභාරයෙහි පමණ දැන අනුභව කිරීම නිසා යහපත් ප්‍රතිඵල ලැබෙන බව “ හද්දාලි සූත්‍රයෙහි ” දැක් වේ ..එහි සඳහන් යහපත් ප්‍රතිඵලයක් නොවන්නේ__ පහත කවරක් ද ?

- 1. රෝගාබාධ අඩු වීම
- 2. බුද්ධිමත් බව වැඩි වීම
- 3. නිදුක් බව ලැබීම
- 4. කාය බලය ලැබීම

18. දැහැමි ව උපයා සපයා ගත් ධනය ගිනි,සතුරු ආදින්ගෙන් විනාශ වීමට ඉඩ නොදී මනාව සුරක්ෂිත කර ගැනීම හඳුන්වන්නේ,

- 1. උට්ඨාන සම්පදා නමිනි.
- 2. සමජීවිකතා නමිනි.
- 3. කල්‍යාණ මිත්තතා නමිනි.
- 4. ආරක්ඛ සම්පදා නමිනි.

19. බුදුරාජාණන්වහන්සේ විසින් සුදුසු ප්‍රදේශයක වාසය කිරීම,පෙර පින් ඇති බව,මැනවින් හික්මීම ආදී පුද්ගල දියුණුවට ඉවහල් වන කරුණු ඇතුළත් කරමින් දේශනා කළ සූත්‍රය වන්නේ,

- 1. පරාභව සූත්‍රය යි
- 2. ආරිය සරියේසන සූත්‍රය යි
- 3. මංගල සූත්‍රය යි
- 4. කාලාම සූත්‍රය යි

20. නිවන් මග ආවරණය කරන පංච නීවරණ ධර්ම අතර “ ව්‍යාපාදය උපමා කොට ඇත්තේ,

- 1. රත් වී උතුරන විට බුබුළු නැගෙන ජලයකට ය.
- 2. කැලඹී ගිය ජලයකට ය.
- 3. පාසි සහිත ජලයකට ය.
- 4. බොර වී ගිය ජලයකට ය.

21. භාවනාවට යොමු වන පුද්ගලයා විසින් හිදීම ,සිටීම , ඇවිදීම ආදී ඉරියව් පැවැත්වීම අවබෝධයෙන් සිදු කළ යුතුය.එය ධර්මයේ හැදින්වෙන්නේ ,

- 1. ඉන්ද්‍රිය සංවරය නමිනි.
- 2. කායානු පස්සනා නමිනි.
- 3. වේදනානුපස්සනා නමිනි.
- 4. සතිසම්පජ්ඤා නමිනි.

22. පංචස්කන්ධය හෙවත් නාම රූප හේතු කොට ගෙන ෂඩායතන (ආයතන 06) ඇති වන බව හේතු ඵල ධර්මයෙහි දැක්වේ . එම ආයතන 06 වන්නේ,
1. රූප ,වේදනා , සංඤ්ඤා, සංකාර , විඤ්ඤාන,
 2. රූප,ශබ්ද,ගන්ධ,රස,ස්පර්ශ, ධර්ම නම් වේ.
 3. පඨවි, ආපේ, තේජෝ, වායෝ, ආකාස ඉන්ද්‍රිය නම් වේ.
 4. චක්ඛු,සෝත, සාත,ජීවිහා,කාය, මන නම් වේ.
23. තිදොරින් සිදුවන දස අකුසල කර්ම අතර මනෝ කම්ම ගණයට අයත් නොවන කරුණක් වන්නේ, පහත කවරක් ද?
1. අදත්තාදානය
 2. අභිද්‍යාව
 3. ව්‍යාපාදය
 4. මිත්‍යාදෘෂ්ටිය
24. බුදුරජාණන් වහන්සේ තෝදෙය්‍ය සූත්‍ර සුභ මානවකයාට දේශනා කළ පරිදි ද්වේශයෙන් තොර ව කටයුතු කරන තැනැත්තා,
1. දීර්ඝායුෂ ඇති ව උපදී
 2. රුමක් ව උපදී
 3. නිරෝගී ව උපදී
 4. යසස් ඇති ව උපදී
25. තමාට හැකියාව තිබිය දී ත් මහලු වියට පත් මව්පියන්ට නො සැලකීමේ ආදීනව දැක්වෙන සූත්‍ර දේශනාව,
1. මංගල සූත්‍රයයි
 2. පත්තකම්ම සූත්‍රයයි
 3. පරාභව සූත්‍රයයි
 4. සිභාලෝවාද සූත්‍රයයි
26. බෞද්ධ පංචබලි සංකල්පයේ එන “පුබ්බසේන බලි” යන්නෙහි අර්ථය වන්නේ, උපයාගත් ධනයෙන්
1. ඥාතීන්ට සංග්‍රහ කිරීම යි.
 2. ආගන්තුකයන්ට සංග්‍රහ කිරීම යි.
 3. මිය ගිය ඥාතීන්ට පිං දීම යි.
 4. රජයට ගෙවිය යුතු බදු ගෙවීම යි.
27. “දුරංගමං ඒක වරං - අසරීරං ගුභාසයං” යන ධම්මපද ගාථාවෙන් දැක්වෙන්නේ,
1. කයෙහි ස්වභාව ය යි.
 2. සිතෙහි ස්වභාව ය යි.
 3. සංස්කාර ධර්මවල ස්වභාවය යි.
 4. රූපධර්මවල ස්වභාව ය යි.
28. පළමු හා දෙවන සංගායනාවල මූලිකත්වය ගෙන ක්‍රියා කළේ,
1. මොග්ගලී පුත්තතිස්ස හිමි සහ මහා දේව හිමි ය.
 2. මහා කාශ්‍යප හිමි සහ සබ්බකාමි හිමි ය.
 3. ආනන්ද හිමි සහ යස හිමි ය.
 4. අනුරුද්ධ හිමි සහ රේවත හිමි ය.
29. අශෝක මහ රජතුමාගේ දුරදර්ශී වැඩපිළිවෙළ යටතේ දායකත්වය දරමින් පවත්වන්නට යෙදුණ ධර්ම සංගායනාව වනුයේ,
1. තෙවන ධර්ම සංගායනාව යි.
 2. සිව්වන ධර්ම සංගායනාව යි.
 3. කණිෂ්ඨ ධර්ම සංගායනාව යි.
 4. අලුවිහාර සංගායනාව යි.
30. දකුණු අත උඩට නමා ඇහිලි සම්පූර්ණයෙන් ම දිගහැර අත්ල ඉදිරියට සිටින සේ නිරූපණය කෙරෙන මුද්‍රාව හඳුන්වන නම කුමක් ද?
1. ධ්‍යාන මුද්‍රාව
 2. විතර්ක මුද්‍රාව
 3. අභය මුද්‍රාව
 4. ධර්මවක්‍ර මුද්‍රාව
31. මහනුවර යුගය වන විට පරිහානියට පත්ව තිබූ සම්බුදු සසුන නැවත නගා සිටුවීම සඳහා කටයුතු කළ යතිවරයාණන් වහන්සේ
1. හික්කඩුවේ ශ්‍රී සුමංගල හිමිපාණෝ ය
 2. මිගෙට්ටුවත්තේ ශ්‍රී ගුණානන්ද හිමිපාණෝ ය.
 3. වාරියපොල ශ්‍රී සුමංගල හිමිපාණෝ ය.
 4. වැලිවිට අසරණ සරණ සිරිසරණංකර සගරජ හිමිපාණෝ ය
32. “ බුදුන් සරණ යෙමි යි බුක්සරණ යායුතු ” යනුවෙන් සෑම ජේදයක් අවසානයේ දක්වමින් බුදුගුණ වර්ණනා කරමින් “ අමෘතාවහ” නම් ග්‍රන්ථය රචනා කළ කතුවරයා,
1. ගුරුළුගෝමි පඬිතුමා ය.
 2. .විද්‍යාවක්‍රවර්ති පඬිතුමා ය .
 3. .බුද්ධ පුත්‍ර හිමි ය.
 4. .ධර්මසේන හිමි ය

වයඹ පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව

අ.පො.ස. සා/පෙළ 2022 - පෙරහුරු ප්‍රශ්න පත්‍රය

11 බුද්ධ ධර්මය

11 පත්‍රය

පැය 02 යි

- ❖ පළමුවැනි ප්‍රශ්නය හා තවත් ප්‍රශ්න හතරක් ඇතුළු ව, ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
- ❖ නිවැරදි පිළිතුරු සඳහා පළමුවැනි ප්‍රශ්නයට ලකුණු 20 ක් ද, තෝරා ගන්නා අනෙක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 10 බැගින් ද හිමි වේ.

1. I. සිව්පසය නම්කරන්න.
- II. සිගාලෝවාද සූත්‍රයේ සඳහන් පරිදි දරුවන්ගෙන් දෙමව්පියන්ට ඉටුවිය යුතුකම් දෙකක් ලියන්න.
- III. "දානංව ධම්මවරියා ව ඤාතකානඤ්ච සංගහෝ" යන සූත්‍ර පාඨයේ ඇතුළත් මංගල කරුණු දෙකක් ලියන්න.
- IV. සතර බ්‍රහ්ම විහරණ නම් කරන්න.
- V. "සමවායෝ ඒව සාධු" මෙම පාලි පාඨයෙහි අර්ථය ලියන්න.
- VI. බුදුදහමේ ඉගැන්වෙන ප්‍රධාන භාවනා ක්‍රම දෙක නම් කරන්න.
- VII. පුරාවිද්‍යාත්මක සාධක අනුව තහවුරු කළ කලාත්මක බෝධිසරය හා කලාත්මක මුරගල පිහිටා ඇත්තේ කුමන ස්ථානයන්හි ද? .
- VIII. තුන්තරා බෝධියට අයත් බෝධීන් දෙකක් නම් කරන්න.
- IX. පුද්ගල චරිත හයෙන් දෙකක් නම් කරන්න.
- X. ලෝකය හා ජීවිතය පිළිබඳ අපට ඇති කරගත හැකි අවබෝධය දෙයාකාර ය. එම ආකාර දෙක ලියා දක්වන්න.

2. I. දස පාරමිතාවලින් දෙකක් නම් කරන්න.
- II. ඉහත නම් කළ එක් පාරමිතාවක් හඳුන්වන්න.
- III. දැහැමි සමාජයක් බිහි කිරීමට පාරමිතා ධර්ම ඉවහල් වන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

3. I. තංව කම්ම කතං සාධු යන ධම්මපද ගාථාව සම්පූර්ණ කර ලියන්න.
- II. එම ගාථාවේ තේරුම ලියන්න.
- III. ශිෂ්‍ය ජීවිතය සාර්ථක කර ගැනීමට ධම්මපදයෙන් ලැබෙන උපදෙස් ඇගයීමට ලක් කරන්න.

4. I. අණන සූත්‍රයෙහි සඳහන් වතුර්විධ සැප අතරින් දෙකක් නම් කරන්න.
- II. එයින් එක් කරුණක් හඳුන්වන්න.

- III. බුදු දහමේ උගන්වා ඇති වතුර්විධ සුඛය පුද්ගලයාගේ ලෞකික දියුණුවට හේතුවන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

5.
 - I. බුද්ධ ප්‍රතිමාවල දැකිය හැකි මුද්‍රා දෙකක් නම් කරන්න.
 - II. ඉන් එකක් කෙටියෙන් හඳුන්වා දෙන්න.
 - III. ශ්‍රී ලාංකේය කලා කරුවාගේ කලා කෞශල්‍ය බුද්ධ ප්‍රතිමා තුළින් ප්‍රකට වන අයුරු පැහැදිලි කරන්න.

6.
 - I. දෙවන ධර්ම සංගීතියට බලපෑ හේතුව පෙන්වා දෙන්න.
 - II. දෙවන ධර්ම සංගායනාව පැවැත් වූ ස්ථානය, මූලිකත්වයගත් මහරහතන් වහන්සේ, අනුග්‍රාහකත්වය දැක් වූ රජතුමා පිළිවෙලින් දක්වන්න.
 - III. බුදු සසුනේ උන්නතියට දෙවන ධර්ම සංගායනාව ඉවහල් වූ අයුරු පෙන්වා දෙන්න.

7. පහත සඳහන් මාතෘකා අතුරෙන් **දෙකකට** කෙටි සටහන් ලියන්න.
 - I. ථේරුකානේ වන්දවීමල හිමි
 - II. උට්ඨාන සම්පදා
 - III. සඳකඩපහණ
 - IV. ත්‍රිලක්‍ෂණය